

Про досвід ПТНЗ м. Кривий Ріг з формування екологічної культури молоді

Екологічне виховання — систематична педагогічна діяльність, спрямована на розвиток у людини культури взаємодії з природою.

Моніторинг з даного питання засвідчив, що рівень екологічної культури ще досить низький.

- Всього учнів в ПТНЗ міста – 8100 чол., охоплено позаурочною діяльністю – 5103 чол. (63%), з них - гуртками екологічного спрямування - 347 чол. (4,28%); взяли участь в екскурсіях – 2592 чол. (32%); брали участь в акціях, місячниках благоустрою – 5012 чол. (62%).
- Моніторинг рівня сформованості компонентів екологічної свідомості в учнів показав: несформований науково-пізнавальний компонент у 58,6%; несформований емоційно-ціннісний компонент у 88,5%; несвідомо ставляться до охорони навколишнього середовища.- 63,4% учнів .

Тому одним із шляхів формування і підвищення рівня екологічної культури молоді є **залучення учнів до активної діяльності на уроках та в позаурочний час**. В ПТНЗ міста проводиться певна робота екологічного спрямування. Так, наприклад, у КЦПОРКТРС працює екологічна школа, в КПГМЛ - учнів залучають до клубу любителів природи «Саксагань». Системна позаурочна робота здійснюється також в КПГТЛ, КПГЕМЛ, КЦППРКБГ. Тематика і форми проведення засідань можуть бути самими різними, з використанням новітніх освітніх технологій

Рекреаційно-оздоровчий потенціал краю використовується викладачами міста під час **екскурсій**. Цікавий досвід викладача КПГМЛ Тротнер В.В., яка розробила спеціальні екологічні стежки, оздоровчі заходи на маршрутах.

Величезне значення для формування екологічної свідомості учнів має залучення їх до **дослідницької діяльності**.

Викладач КЦППРКБГ залучає учнів до **проектної діяльності**, зокрема, дуже цікавий був проект «Стан гідросфери Криворіжжя та озера Солоного», в ході якого досліджували стан води оз. Солоного в різні пори року.

Цікаві дослідження проводили учні КПГТЛ, вивчаючи вміст заліза та домішок в зразках руди з різних рівнів горизонтів шахт міста.

З перших уроків викладач біології, екології КЦПОРКТРС ставить перед учнями проблему: як впливає на екологічний стан міста та регіону майбутня професія «кухар»?

Одним із ефективних методів формування екологічної свідомості учнів є їх **участь у різних конкурсах**. Переможцями яких стали: конкурс екопроектів "Слід людини на Землі» (КЦПОРКТРС,2011р.) Всеукраїнський юнацький водний приз; Міжнародний конкурс молодіжних проектів з енергоефективності «Енергія і середовище» (КПГМЛ, ЦППРК №1); конкурс соціальних проектів «Місто–нашими руками» (КЦППРКБГ); міський конкурс на кращий енергоефективний проект (КЦППРКБГ, МЦППВ); захист екологічних проектів учнів ПТНЗ області (КПГТЛ); конкурс «ЕКОоб’єктив» (КПГЕМЛ, КПГМЛ, КНВЦ, КЦПО).

Разом з тим маємо визнати, що існує ряд проблемних питань: дуже мало наших учнів є членами МАНу; в ряді ПТНЗ міста заходи екологічного спрямування носять епізодичний характер; відсутня масовість; неефективне використання енергоресурсів, недостатня громадянська активність тощо.

В рамках проекту «Соціальне партнерство в дії» відбулося виїзне засідання галузевих та Піклувальних рад на Карачунівській та Південній станції аерації КП «Кривбасводоканал», завод ЗАТ «Електроград», з питання енергоефективності та екології в різних галузях промисловості міста.

На базі НКК ПАТ «Центральний гірничо-збагачувальний комбінат» був проведений семінар-практикум «Формування екологічної свідомості майбутнього робітника». Відбулася технологічна екскурсія на ПАТ «Хайдельберг Цемент Україна» (лабораторія контролю виробництва).

Такі заходи дають змогу педпрацівникам ПТНЗ познайомитися із сучасними напрямками розвитку виробництва, технологіями, матеріалами, обладнанням з тим, щоб ефективно використати ці знання в процесі підготовки сучасного робітника.

Співпраця методичного кабінету і ПТНЗ міста з ВНЗ носить системний і постійний характер. Відбувся круглий стіл за участю викладачів природничих дисциплін ПТНЗ, науковців на тему: «Сучасні екологічні дослідження на Криворіжжі: досягнення та перспективи». Мета якого: розглянути сучасні аспекти викладання біології та екології в навчальних закладах, методи екологічних досліджень Криворіжжя; розробити спільні дії ПТНЗ та ВНЗ у питанні формування екологічної культури молоді.

Викладачі ПТНЗ міста працюють і по створенню посібників та підручників:

- «Лісопаркова зона ДНЗ «КЦПОММ» Н.А.Чернега, викладач КЦПОММ . В даній роботі презентований досвід роботи центру по екологічній освіті і вихованню молоді на основі вивчення природи рідного краю.
- «Рослини і тварини парків та лісосмуг» В. Тротнер , викладач біології КПГМЛ. Це науково-популярне видання обсягом 354 сторінки, з кольоровими ілюстраціями.

Питання підвищення рівня екологічної культури педагогічних кадрів та формування екологічної свідомості учнівської молоді; залучення їх до дослідження екологічних проблем Криворіжжя та регіону; організації співпраці з громадськими організаціями, ВНЗ з проблем екології та енергозбереження неодноразово розглядалися **на засіданнях міських метод секцій.**

Результатом системної роботи з даного питання став **освітній проект «Енергія і середовище»**, розроблений Кр кабінетом у 2014 році, метою та завданнями якого є :

- Підвищення рівня екологічної культури педагогічних кадрів та формування екологічної свідомості учнівської молоді.
- Забезпечення інтеграції науки і практичної педагогічної діяльності.
- Виховання ощадливого ставлення до використання паливно-енергетичних та екологічних ресурсів.
- Популяризація та пропаганда економічних, екологічних і соціальних переваг енергозбереження.
- Формування мотивації дотримання енергетичних стандартів та нормативів при використанні паливно-енергетичних та екологічних ресурсів.
- Залучення педпрацівників та учнівської молоді до дослідження екологічних проблем Криворіжжя та регіону.

Рішення
навчально-методичної ради НМЦ ПТО
у Дніпропетровській області
з питання

«Про досвід ПТНЗ м. Кривий Ріг з формування екологічної культури молоді»
(протокол від 25.06.2015р. № 5)

Методична рада заслухала інформацію методиста Кичук С.Є. і констатує:

- Проведений моніторинг знань із зазначеного питання свідчить про те, що значний відсоток учнів ще несвідомо ставляться до охорони навколишнього середовища. І завдання педагогічних колективів в ПТНЗ – переорієнтувати мислення учнів через систему урочної і позаурочної роботи.
- В ПТНЗ м.Кривий Ріг створена і діє певна система по формуванню екологічної культури учнівської молоді через роботу Шкіл, клубів, організацію екскурсій, залучення їх до дослідницької, проектної діяльності, участі в конкурсах. Значна увага приділяється також і підвищенню екологічної свідомості викладачів при проведенні міських методичних секцій, піклувальних рад, співпрацю з наукою.
- В той же час існує ряд проблемних питань, над якими треба працювати: низька екологічна культура, неефективне використання енергоресурсів, недостатня громадянська активність тощо.

На основі вищезазначеного навчально-методична рада УХВАЛИЛА:

1. Інформацію методиста Кичук С.Є. взяти до уваги.

2. Навчально-методичному центру професійно-технічної освіти у Дніпропетровській області:

2.1. Проводити системну роботу по підвищенню екологічної культури, дбайливого ставлення до економії енергоресурсів в тісній співпраці з роботодавцями, науковцями та громадськими організаціями, вивчаючи і запозичуючи їх передовий досвід.

термін - постійно

2.2. На засіданнях методичних секцій висвітлювати кращий педагогічний досвід з даного питання.

термін – за планом роботи методсекцій

2.3. Методистам Куценко О.Ф., Керницькій Т.В. організувати залучення учнів ПТНЗ до участі в роботі МАН з екологічного напрямку.

термін - до 01.11.2015р.

2.4. Криворізькому кабінету НМЦ ПТО провести оргроботу зі співпраці учнівських колективів з облорганізацією охорони природи.

*відповідальна Зозуля Н.В.
термін – до 01.02.2016р.*

3. Методисту Кичук С.Є.

3.1. Надавати систематичну практичну допомогу молодим викладачам (КПЛ, КПГТЛ, КПБЛ) у підвищенні екологічної культури учнівської молоді через

консультування, залучення їх до проведення екскурсій на виробництво, співпрацю з громадськими екологічними організаціями тощо.

термін - постійно

3.2. В рамках роботи освітнього проекту «Енергія і середовище» підготувати і провести учнівську екологічну конференцію.

термін - листопад

відповідальні: Керницька Т.В., Кичук С.Є., Мавдрик Т.М.

4. Рекомендувати керівникам ПТНЗ

4.1. Брати участь у Всеукраїнських, обласних та міських олімпіадах, конкурсах з екологічної тематики.

термін - протягом 2015-2016

навчального року

4.2. Забезпечити залучення учнів до участі в МАН на відділеннях «Екології та аграрних наук», «Хімії та біології».

термін - вересень, жовтень

4.3. Заохочувати і стимулювати роботу викладачів щодо створення практичних рекомендацій, пам'яток з формування екологічної культури учнів.

термін - постійно